

..โอวาทธรรมหลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป เช้าวันอาทิตย์ที่ 21 สิงหาคม 2559..

..ขอเจริญพรคณะศรัทธาท่านที่ได้มีความตั้งใจตั้งใจ เป็นผู้มีความตั้งใจอยู่ในใจเชื่อมั่นในการทำคุณงามความดีของตนเอง การปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนามีทานศีลภาวนาการสร้างสมอบรมตนเอง ก็เรียกว่าพัฒนาตนเอง บุคคลใดที่ยังไม่ดีไม่เข้าใจก็มาพัฒนาตนเองให้รู้จักทำคุณงามความดี อะไรดีและไม่ดี ให้ศึกษาเรื่องอย่างนี้ เพื่อที่จะแก้ไขปรับปรุงพัฒนาตนเอง ให้ถูกต้องทำนองคลองธรรมตามหลักพระพุทธศาสนา พระศาสนาของเราเป็นศาสนาที่มีอุดมการณ์ที่ทันสมัย ทุกสิ่งทุกอย่างตกลงในปัจจุบัน คำว่าตกลงในปัจจุบันก็คือ การที่เราทำอะไรในปัจจุบันก็จะพิจารณาว่ามีเหตุเกิดขึ้นต่อมาจะเป็นอย่างไร เมื่อทำแล้วนี่เรียกว่าปัจจุบัน เมื่อทำแล้วมันเกิดทุกข์เกิดขึ้นในปัจจุบัน ก็แก้ไขในปัจจุบัน เหมือนคนป่วยมีโรคภัยไข้เจ็บไม่สบายในวันนี้ ก็ไปหาแพทย์หาหมอในวันนี้ บุคคลที่ไม่มีเงินก็ต้องหาเงิน ไม่มีเครื่องใช้ไม่สบายขาดตกบกพร่อง ก็แสวงหามาใช้สอย ให้ความสะดวกแก่ตนนี้เรียกว่าทางการกระทำ การพูดก็เหมือนกัน เวลาพูดคุยกันสนทนากันในเรื่องอะไรในปัจจุบัน เรื่องอดีตหรือเรื่องอนาคต มีเหตุมีผลในการพูดจาปราศรัยอย่างไร จะทำให้เกิดมีความสุขหรือมีความทุกข์ ในเรื่องเหตุและผลในการพูดนี้อย่างไร ก็เป็นเรื่องที่เราจะมาพิจารณากัน มาปรับปรุงพัฒนาตนเองในการพูด ก็จะเข้าใจในพระศาสนา

.. การคิด คิดขึ้นมาแล้วเรารู้ว่าคิดดีหรือคิดไม่ดี คิดแล้วจะทุกข์หรือจะสุข มีเหตุความคิดขึ้นมา คิดแล้วมันสุขก็รู้ว่าทางนี้มันถูก คิดมาแล้วมันเกิดทุกข์ เราไม่อยากทุกข์ ทำไมมันจึงถึงคิดเรื่องทุกข์ ก็คือเราไม่รู้ ไม่รู้เหตุรู้ผลความคิดของตน ก็เลยต้องมาแก้ไขพัฒนาจิตมาในทางที่ถูก คิดที่ทำให้ตนเองเกิดความสุข ถ้าคิดแล้วมีความสุขก็จะได้ลละปล่อยวาง ก็เรียกว่าขัดเกลาจิตใจ ตามหลักพระพุทธศาสนานี้เรียกว่าทำความสะอาด ถ้าวร่างกายสกปรกก็อาบน้ำ เสื้อผ้าที่สกปรกก็ซักฟอก ล้างเท้าล้างมือก็ดี อาบน้ำชำระร่างกายก็ดี ก็เรียกว่าชำระความสกปรก ความสกปรกก็เป็นกิเลสทำให้จิตใจเศร้าหมองเกิดขึ้น ก็เรียกว่ามารมารบกวน ก็เพราะเหตุมันไม่ดี มารไม่ดีก็เหมือนกับเราคบคนชั่วตกอยู่ในอบายมุขคบคนไม่ดีอย่างนี้ ก็ให้เราพิจารณาดูว่าคบคนนั้นคบกันอย่างไร ไปมาหาสู่กันอย่างไร ชุมชนนั้นเป็นอย่างไร ชุมชนนั้นเขาทำงานอะไร เขาปฏิบัติตนกันอย่างไร ให้ศึกษาทั้งนั้นในพระศาสนา เรียกว่าปริสัญญูตยา รู้จักชุมชน ให้เป็นคนฉลาดในการพูดในชุมชนพูดให้ถูกต้อง พูดให้เหมาะสมพูดแต่คำจริง เหตุฉะนั้นนักปราชญ์ราชบัณฑิตทั้งหลาย ท่านเป็นผู้มีสติปัญญา รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักพัฒนาตนเองก็เรียกว่าบัณฑิตเป็นผู้ฉลาด ก็เหมือนนิสิตนักศึกษาที่ดี เรียนจบปริญญาตรีแล้วก็เรียกว่าจบชั้นหนึ่งได้เป็นบัณฑิต จบปริญญาโทก็เรียกว่าชั้นสอง จบปริญญาเอกก็ชั้นสาม บัณฑิตเป็นผู้เรียกว่าเขาเป็นคนที่มีความฉลาด ในพระศาสนาเรียกว่าเมธีก็ได้ เป็นผู้ที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด

มีมหาสติมหาปัญญาที่สามารถช่วยเหลือปลดปล่อยปัญหาต่างๆ เรื่องเหตุเรื่องผลต่างๆก็เข้าใจ เรียกว่าคนฉลาด เป็นคนมีปัญญา เป็นสัตบุรุษเป็นนักปราชญ์

..อันนี้พวกเรายังไม่ได้เป็นนักปราชญ์ยังไม่ได้เป็นสัตบุรุษ ที่มีพร้อมบูรณ์บริบูรณ์ เราก็เลยพากันมาพัฒนา ได้พากันมาทำบุญทำทานการกุศล เพื่อเป็นผลเป็นประโยชน์ให้ได้รับความสุขที่ถูกต้อง จึงได้พากันทำคุณงามความดีกัน ปฏิบัติกัน อันนี้ยังไม่มีศีลยังไม่เรียบร้อย ยังไม่สวยสดงดงามเรื่องกิริยามารยาท ก็เลยมาฝึกรักษาศีล มาระงับดับความโกรธความวุ่นวายความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นภายในใจของตนเอง ก็เลยมารักษาศีล คนมีศีลศีลก็เหมือนพ่อ พูดตามคำธรรมคา ก็เหมือนมีไม้เป็นท่อน จะทำเป็นทางเดินดีไม่ดีก็อยู่ที่ไม้ท่อนเดียว ก็ให้เลือกดูส่วนใดดีส่วนใดไม่ดี ก็ใช้ศีลนี้ตัดเอาทางที่ไม่ดีนั้นทิ้ง ทางที่ดีก็เอาไปใช้ประโยชน์ก็เรียกว่าศีล พากันปฏิบัติไม่ดีผิดศีล ก็พากันเลิกในทางที่ไม่ดี มาปฏิบัติให้มีศีล ก็เลยเป็นคนมีศีลเกิดขึ้น คนมีศีลก็ได้ความสงบเกิดขึ้น เป็นคนสงบสงัดเรียบร้อย เป็นคนไม่ค่อยพูดมาก จิตใจเยือกเย็นขึ้นมา

..ทีนี้ก็มาพัฒนาจิตใจพัฒนาเรื่องสมาธิ เหตุฉะนั้นจึงให้ฝึกฝนอบรมจิตใจให้สงบ ไม่ให้จิตใจวุ่นวาย เวลาที่มีความวุ่นวาย จิตใจมันก็เกิดคิดทุกข์วุ่นวาย บางท่านก็ปวดหัวเวียนเกล้ากินข้าวไม่ได้นอน ไม่หลับ วุ่นวายอยู่ โอ..จิตใจนี้เป็นยังไง ทำไมมันไม่สงบ มันคิดอะไรอยู่ ทำไมจึงเป็นเช่นนี้ เราก็จะได้มาพิจารณาเรื่องความคิด ฝึกจิตใจให้เยือกเย็นให้ฉลาด คนฉลาดก็มักเข้าไปหาคบกับนักปราชญ์ราชเมธี เขาก็สอนให้ละบาปความชั่วทำแต่ความดี เรียกว่าบัณฑิตเป็นผู้ฉลาด เข้าหาชุมชนผู้ที่ป็นนักปราชญ์ ผู้อยู่ในความสงบ ความสงบก็เหมือนกับเราอยู่ด้วยกันไปมาหาสู่อยู่ด้วยกันนี้แหละ โยม เรียกว่ามีความฉลาด บ้านเมืองที่ไม่ฉลาด แต่เรียกว่าฉลาด มีแต่รบราฆ่าฟันกันเบียดเบียนกัน เกิดเรื่องเกิดราวอยู่เมื่อนั้นเมื่อนี้ประเทศนั้น ประเทศนี้ มันยังไม่ฉลาด มันทำให้เกิดความเดือดร้อนกันอยู่ รบราฆ่าฟันกันอยู่ มันไม่ฉลาดจริง มันเป็นอย่างนั้นทำให้เกิดทุกข์ อันนี้คนฉลาดเขาไปหาคน หากความสงบ หากความร่มเย็นเป็นสุข บ้านเมืองก็ร่มเย็นเป็นสุขมีความสงบ ก็เหมือนจิตใจของพวกเรา เมื่อไม่มีมารมารบกวนไม่มีนิรันดรธรรมมารบกวนจิตใจ จิตใจก็เลยสงบ มีสมาธิจิตใจก็เลยเยือกเย็นสบาย ไม่มีอะไรมารบกวน เหมือนบุคคลอยู่คนเดียว ไม่มีใครมาดึงแขนดึงขา มารบกวนมาสัมผัส ไม่มีใครมาพูดจาปราศรัยรบกวน ก็นอนพักสบาย จิตใจที่ไม่มีอะไรรบกวนอย่างนี้ ไม่มีกิเลสรบกวนจิตใจก็เลยสบาย จิตใจก็เลยมีความสุข สุขนี้เกิดจากความฉลาด ผู้มีปัญญาจึงเข้าหาบัณฑิต ในมงคลสูตรก็จะขึ้นต้นว่า อะเสวนาจะพาลานัง การที่ไม่ได้พบคนพาลเป็นมงคล คนพาลคือคนไม่ดีไม่มีศีลธรรมนั่นเอง บัณฑิตาปัญญาจะเสวนา ให้ไปคบหาแต่บัณฑิตนักปราชญ์ ผู้มีความเฉลียวฉลาดรู้จักถูกจักผิด นักปราชญ์คือผู้ที่ฝึกฝนอบรมตนเองก็เลยสบาย รู้จักเหตุรู้จักผล รู้จักกาลรู้จักเวลา รู้จักชุมชน รู้จักความเปลี่ยนแปลง รู้จักกลุ่มใดชุมชนใดอยู่อย่างไร คิดจะมาทำงานหน้าที่อย่างไร อันนี้

นักปราชญ์ท่านรู้จัก ท่านทันสมัย เหมือนพระศาสนาของพวกเรา ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่ทันสมัย
แยกแยะเหตุการณ์ในปัจจุบัน เหตุการณ์อะไรกำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน พยายามระงับดับเหตุที่เกิดขึ้นใน
ปัจจุบัน เหมือนกับไฟไหม้ ไฟไหม้บ้านเกิดขึ้นรดดับเพลิงก็รีบเข้ามาดับ เขาฉลาดในการดับ ฉันทก็ได้คิด
สติปัญญาที่เฉลียวฉลาดก็ฉันทันเหมือนกัน ก็เลยเรียกว่าทันสมัย อาตมาก็ดี มาได้ตรงใคร่ครวญใน
พระพุทธศาสนา บวชมาใกล้จะถึง 60 ปีแล้ว ศึกษาเรื่องความสงบของความผาสุกที่อยู่ในโลก ยืนเดินนั่ง
นอน เมื่อไหร่เราจะรู้โลกะวิทูรู้แจ้งโลก เพื่อที่จะได้เป็นผู้ทันสมัย อยู่กับโลก ได้อย่างสบาย จิตใจไม่วุ่นวาย
คือจิตใจรู้ มีสติปัญญาเรียกว่าฝึกจิตให้ฉลาด แต่ก่อนจิตไม่ฉลาด ไม่มีสติปัญญาสัมปชัญญะ มีสติปัญญา
ควบคุมจิตใจ ตรวจตรามองดูจิตใจ สอดส่องดูตามอาการ ของจิตใจเคลื่อนไหวเป็นยังไง การยืนเดินนั่งนอน
การประพฤติปฏิบัติต่างๆ เป็นงานที่มีสติปัญญาเป็นผู้ดูแล เหมือนกับพ่อกับแม่ดูแลลูก ลูกที่ไม่ดีไม่งาม
ประพฤติตนที่ไม่ดี ผู้หญิงผู้ชายก็ดี หน้าที่ของพ่อกับแม่ จะดูแล จะตักเตือนสั่งสอนดูแลลูก ให้ลูกตั้งอยู่ใน
คุณงามความดี ให้ลูกละบาปความชั่วมาอยู่ในคุณงามความดี ก็ฉันทันเหมือนกัน คือสติสัมปชัญญะเป็น
ผู้ดูแลจิตใจของเรา ดูแลความเคลื่อนไหวของจิตใจ ไม่ให้ใจสร้างปัญหาให้แก่จิตขึ้นมา เพื่อลดละปล่อย
วาง เรียกว่าดับที่ต้นเหตุ ธรรมเกิดจากเหตุดับที่เหตุ

..ไฟไหม้เกิดขึ้น ก็ดับความร้อนด้วยน้ำเย็น ฉันทก็ได้ดี ความโกรธเกลียดเกลียดแค้น ความอาฆาต
พยาบาทจองเวรในสิ่งที่เป็นทุกข์ความเดือดร้อน เราก็ใช้น้ำธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าตักเตือนแนะนำสั่ง
สอน พัฒนาตนเองให้มันเยือกเย็นขึ้นมา เหตุฉะนั้นผู้ใดละความชั่วไปได้มาก จิตใจก็สบายมากขึ้น ผู้ละได้
หมดเหมือนพระอรหันต์ พระอริยเจ้าทั้งหลาย ไม่ว่าท่านจะอยู่ยังไง..อยู่สบายสบายทั้งคืนทั้งวัน ไม่มี
ความวุ่นวายอะไร โลกะวิทูรู้แจ้งโลกแล้วพระอรหันต์นี้ พวกเราทั้งหลายกำลังเดินทางกำลังปฏิบัติ ก็ให้เดินทาง
ให้ถูกต้องให้ถึงจุดหมายปลายทางแห่งความพ้นทุกข์ ก็ฉันทันเหมือนกัน เหตุฉะนั้นศรัทธาญาติโยม
ทั้งหลาย ก็ให้พากันตั้งใจเพื่อพัฒนาตนเอง ฝึกฝนตนเองเพื่อความผาสุก ในชาตินี้ได้ขนาดนี้สติปัญญาละ
กิเลสชาติต่อไปมีสติปัญญามากยิ่งขึ้นก็ละไปเรื่อยๆ ก็เหมือนคนเรียนหนังสือตั้งแต่อนุบาล ประถม มัธยม
จนถึงวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ก็เรียนไปเรื่อยๆ อนาคตก็แก่กล้าไปเรื่อยๆ การละกิเลสของบุคคลออกจากกาย
วาจาใจก็ฉันทันเหมือนกัน แก้ไขได้มากก็สบายมาก เหตุฉะนั้นให้พวกเราพากันตั้งใจพัฒนาตนเอง เพื่อ
ตนเองจะได้มีความสุขความสบาย ตามกำลังความสามารถของเราที่จะทำได้ ก็ให้ทำไปเรื่อยๆ ปฏิบัติไป
เรื่อยๆ เหมือนคนก้าวขาเดินทาง จะไปบ้านใดเมืองใดไปประเทศไหนก็ดี ก็เดินทางก้าวขาไปเรื่อยๆ มันก็
ก้าวหน้าไปเรื่อยๆ ก็คือปฏิบัติไปเรื่อยๆ ไปอย่างเย็นๆ ไปอย่างสบายๆ เรียกว่ามัชฌิมาปฏิปทา เดินทางวิ่งไป
เร็วเดินไปเร็ว มันเหนื่อยมันไม่ถึงที่ มันก็จะล้มลงอยู่กลางทาง ถ้าหากเดินช้าเกินไปมันก็ไปถึงช้า ให้เดิน

พอดีๆกับการก้าวขาพอดี เดินไปสบายๆ ก็จะทำให้ไปถึงจุดหมายได้อย่างสบาย บางคนไม่พัฒนาตนเอง ยืนอยู่ที่เดิมจะข้ามทะเลทรายที่มันร้อนๆ กลัวความร้อนแต่มันก็ยังยืนอยู่ที่เดิม ก็เหมือนบุคคลไม่พัฒนาตนเอง เพื่อความสุข ขอให้ทุกคนพิจารณาเอาอย่างนี้ จะได้เข้าใจว่าการปฏิบัติฝึกหัดตนเองจะให้ดีให้งามเกิดขึ้น เพื่อให้อยู่ในความสุข เหตุฉะนั้นทุกคนมีความตั้งใจอย่างนั้น ก็ขอให้อำนาจคุณพระพุทธรูปพระธรรม พระสงฆ์ เรียกว่าเรามีจุดประสงค์งานใดปรารถนาไว้ ก็ขออำนาจพรให้ทุกท่านได้รับผลรับประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง ให้เจริญรุ่งเรืองให้ก้าวหน้าพ้นจากกองทุกข์ทั้งปวง มีความเกษมสันต์สุขสำราญในชีวิตนี้ ก็ขอให้ทุกท่านได้รับประโยชน์ดังที่กล่าวมานี้แล้วด้วย..ขอเจริญพร..